

межі. Проте, залишається дискусійним питання щодо обмеженої відповідальності перевізника з погляду на компенсаторну функцію цивільного права.

Література

1.Смиронова Е. С. Европейское гражданство. Множественное в Едином [Текст] / Е. С. Смирнова; Суд Европейских сообществ: избранные решения. – М.: NOTABENE, 2001. – 340 с.

2.Цивільне право України: В 2-х томах. Том 1: Підручник / За ред. Є. О. Харитонова, Н. Ю. Голубевої. – вид. 2-ге. – Х.: «Одіссей», 2010. – 832 с.

УДК 346.62 (043.2)

Андрієнко В. В., асистент,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса

ФОРТФЕЙТИНГ І ЙОГО ПРОЯВИ ЯК КРЕДИТУВАННЯ

Форфейтування – засіб рефінансування зовнішньо торговельного комерційного кредиту. Це спричиняє практичний інтерес до нього як правової форми надання фінансових послуг чи переуступки боргу. У такому сенсі він – різновид фінансових послуг, які в Україні врегульовані Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Серед основних особливостей форфейтингу як правової форми кредитування зовнішньоекономічних угод слід виділити наступне:

- тісний взаємозв'язок із зовнішньоторговельними контрактами. Цей аспект надає йому міжнародне приватноправове значення і поширення на нього загальних та спеціальних правил про зовнішньоекономічний контракт. Хоча при аналізі зарубіжної практики ми не зустріли жодного посилання на ці правила. Думається що ця проблема є іноді штучною;
- форфертуєма заборгованість оформляється короткостроковими та середньостроковими платіжними зобов'язаннями, здебільше комерційними векселями чи комерційними тратами;
- міжнародне форфейтингове кредитування здійснюється на дисконтній основі, з урахування зазначених платіжних зобов'язань;
- процентна ставка за наданим за договором форфейтингу кредитом є фіксованою;
- надання кредиту за договором форфейтингу проводиться тільки у вільно конвертуємій валюті (доларах США, а на євrorинках переважно – євро);

- кредитування здійснюється здебільше на середньостроковій основі (як правило на строк від одного до п'яти років);
- здебільше необхідність у форфейтуванні виникає при продажі машин, обладнання та інших товарів інвестиційного призначення.

На підставі наведеного можемо зробити наступні висновки:

Форфейтування пов'язане з грошовими зобов'язаннями імпортера перед експортером в разі неможливості сплати ціну в установлені строки із власних грошових коштів.

За своєю природою форфейтування відноситься до уступки права грошової вимоги. Воно більш наближене до купівлі-продажу ніж до договорів з надання послуг. Воно має матеріальний характер, а його результат віддільний від послугонадавача.

Форфейтування може бути кваліфіковане як різновид факторингу з особливим суб'єктним складом – учасниками зовнішньоекономічної діяльності;

Елементів кредитування форфейтування набуває лише за умови його застосування за ініціативою імпортера (покупця).

Правова природа форфейтування полягає у продажі права на грошову вимогу, що потребує перегляду традиційних уявлень про систематику договірних зобов'язань та необхідність більш гнучкого їх механізму й систематики.

На кінець, навіть за того що договір форфейтингу не може бути віднесений до договорів з кредитування ми підтримуємо практику його застосування саме як кредитного зобов'язання до тих пір поки міжнародним фінансовим інституціям не стане ясною інша трактова. Нав'язувати репрезентоване нами розуміння договору форфейтингу все рівно що лізти в чужий монастир зі своїм статутом. Такий підхід не може вважатися конструктивним.

Звідси виникає потреба підготувати вагоме теоретичне обґрунтування та гідні уваги аргументи для зміни поглядів на кредитну природу договору форфейтинга.

Окрім того, вважаємо за необхідне закріпити легальне визначення договору форфейтингу у національному законодавстві.